

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárat-tól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Forrongás Oroszországban.

Arad, július 16.

(*) Nem egykönnyen szívárognak ki az oroszországi társadalmi és politikai életről bizalmas hírek. A sajtócenzura úgy védi meg az országot a kíváncsi külföld előtt, mint egy áthághatlan fal. Csak itt-ott lesz e talon egy-egy rés, melyen be lehet pillantani a titokzatos országba. Most egy a kiállításunkon járt orosz újságíró bizalmas levele révén közölhetünk egyet-mást, ami érdekes világot vet az orosz állapotokra.

Ezek az állapotok épen nem nyugodtak. A forradalmi elemek itt is, ott is mozgolódnak. Tudják ezt az irányadó emberek Szent-Pétervárott, azért is nevezték ki *Frese* tábornokot a csendőrség élére. Ez a generális eddig a vilnai kormányzónak volt az adlátusa és az a közhit róla, hogy vasmarku ember, aki képes lesz a forradalmi törekvéseket csirájukban is elfojtani.

S szükség lehet rá, mert a törekvések már a paraszok és munkások közt is jelentkeznek. Mikor II. Miklóst czárá koronázták, Szent-Pétervárott és Moszkvában egyaránt elégedetlenséggel törtek ki a munkások, lázongás tünetei kezdődtek és ma sincsenek elnyomva a jekaterinoslavi, tombovi és kievi kormányzóság parasztjai között. Mindez a forradalmi bizottság munkája, mely újra hozzálátott a dologhoz.

A nagy szerencsétlenség a Chodinka mezőn II. Miklós megkoronázásánál sem véletlen szerencsétlenség. Nagy okai le-

hettek a „*Novoje Vremje*” kiadójának ha a szenzura szigorú tilalma ellenére is nem csak nem hallgatott a katasztrófáról, hanem egyenest megírta, hogy az egész szerencsétlenséget gonosz szándéku emberek okozták.

Nemcsak a lapok hallgatása enged arra következtetni, hogy a Chodinka mezőn történt szerencsétlenségénél ott volt a forradalom keze is, hanem az a semmi jót nem ígérő elkeseredés is, mely másnap a Moszkva vidéki parasztok között tapasztalható volt. Mikor a czár a tranzia nagykövet báljára hajtattott, a tömegből köveket dobáltak utánna, a házakról letépték a zászlókat és bezúzták az elektromos lámpákat. S részt vettek a zendülésben a dvornikok is, akik afféle kisegítő rendőrök. Az egész zenebona alatt pedig több helyütt szónokok izgatták a tömeget a hivatalnokok önkénye ellen. A tömeg mindenütt tetszéssel fogadta ezeket a lázító beszédeket, sőt mikor a rendőség e szónokok egyikét nyakon akarta csipni, szembetalálta magával az utcán, mely így alkalmat adott a szónoknak a menekülésre.

Nemcsak szónokoltak akkor, hanem forradalmi röpiratokat is osztottak ki a nép között. Az egyiknek az volt a címe: „Menynyivel fizeti meg a nép a czár kegyét?” s olyan hangon szólott a kormányról, ahogy még az effajta irodalomban nem emlékeztek meg eddig róla.

II. Miklós egészen jól megértette a chodinkai szerencsétlenség értelmét. Erre enged következtetni az is, amit Montebelló grófnak mondott a mulatságon:

Ugy érzem magam, mint a színész, a kinek meg kell jelennie a színpadon, mikor szíve szenvedett veszteségtől vérzik.

A moszkvai eset csak jelezte a munkás és paraszt mozgalmakat, melyek Szt.-Pétervárott és másutt azután kitörték. Már június 14. és 15-ikén olyan dolgok történtek a Néva partján, a melyekből semmi jóra sem lehetett következtetni. Tízezerfőnyi tömeg vonult végig a soron mindenütt forradalmi dalokat énekelve. A rendőség s a segítségül hívott kozákok közéje vágtak, de az csak annál jobban vadította a félig ittas tömeget. Két rendőrségi hivatalnokot lerántottak a lováról, azután a Miklós hidról bevetették őket a Névába. Neki mentek a házak ablakainak, a boltok kirakatainak, melyekben különösen *fanatikus dühvel zúzták össze a czári pár szobrocskáit*. 250 ember sebesült akkor meg, ötszázat elfogott a rendőség.

A munkásoknak ebben a zavargásban nem volt részük. Mikor azonban Moszkvából megjött a híre miket mondott a czár a hódoló küldöttségek vezetőinek, a forradalom tüzeit titkon szitók belevetették az útszélre a munkás tömegbe is. Mig ugyanis II. Miklós a paraszok küldöttségeinek egyszeruen megköszönte a jókívánásokat és III. Sándor szavaira emlékeztette őket: „Ne várjátok birtokaitok megnagyobbítását és hallgassatok a nemesi főnökök tanácsaira.” — addig a nemesi rend küldöttségének megígérte, hogy sorsa könnyítésén szivesen fog fáradozni.

— Ismerem a nemesség súlyos hely-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Czóbel Minka — Kempelen Farkas.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Irta: Városi Malvin.

(Vége.)

Kempelen Farkas — Báró és katonatiszt. Mélyen érző szív; innen fakadt dalai szívhöz szólanak. Ezek során át „Mezarthim” név alatt kedvenoz költője „A Hét” olvasó közönségének; hosszú ideig a szerkesztőség előtt is ismeretlen, mely hölgy rejtőzik e bájos költemények „Pseudonymus”-a mögött. Verskötetének megjelenésekor egy csapással meghódította a kritikát. Melegség, biztos könyvedség, mélység és közvetlenség feltűnő sajátságai. Dalai mintegy kellékes, muzsika csengenek-bonganak a fülben és szívben tovább. E zeneiséget különben már Tarnay Alajos, a fiatal genialis componista is megbámulta, a ki éppen most csinál muzsikát, a „Blanche” cölus egyik költeményéhez. Kempelen versein meglátatik Puskin hatása, különösen „Ajánlás”-án, mely egészen e genre-ben van írva. Ime:

Ajánlás.

— Tündérnek. —

A te kis asztalkádra ezántam,
Édesem, ezt a könyvetemet;
Minden lapján egy vallomás van,

A szívem tárják föl neked:
A miről álmodott a gyermek,
Ifjúkori tünd szerelmek,
Sok, sok naiv ősszinteség,
És közte gyenge rém elég.

Aztán a hajnal hasadása:
Az érted égő szerelem,
Mely minden más érzést kizárva
Korlátlan ur lett szívemen.
És régi lényem átöserélta,
Végül szerelmedért az égbe
Forró imádság ajkamon . . .
Im, es a rövid tartalom.

A versek 4 szakaszra osztvák: Hangulatok. Tavasz. Nyár. Ősz.

A „Hangulatok” első verse: „Tempi passati” Vágyakozó sóhaj a régi lovagvilág után: egyszerű, affektálás nélkül való igaz érzelem. „Estalkonyán az” Bájos kis ábrándkép: az elvarázsolt királykisasszonyról szóló dajkamese hőse gyanánt szeretné szíve választottját a bűvöletől feloldozva, magához lánozolni, de az élet gondja, átka lekötve tartja. „Szerelmem nélkül” — vágyakozás egy rokonszív után. „Látás” — rhapsodikus kifakadás az emberi romlottság ellen, mely így végződik:

„Tudni, hogy a mi van, pusztulásra érett,
S a mi nincs, az aztán valójában nincsen —
Epedni csalóka, hazug délibábért . . .
S a helyett csak látni, tisztán látni mident.

Hogyha csakugyan vagy, mindenható isten,
Könyördj meg rajtam! Megbűnhődtem, látod;
Vedd el ezt a látást enged, hinni, hinni . . .
Es szeretni ezt a meggyűlölt világot.”

A következő két költemény a baráti odaadás tolmácsa. „Don Juan dala” — a késő megbánás hü rajza egy csői-csap élet után; e bus sohajtás zárja be:

„A tündérkert, a melybe’ laktam
Éltűnt; helyén egy sivatag van.
És álmaim légvára régen
Elomlott, rommá lett egészen.

Most éji órán e romokba
Halvány kísértet jó sokogva;
Könnyétől kárhozott a lelkem . . .
Megcsaltalak — megérdemeltem.”

„Egy fiatal asszony emlékkönyvébe” — kedves tündérmese alakjában a házasság élet allegóriája. Kővé dermedve mély álmát aluszassa az elvarázsolt királykisasszony egész udvarával. Az őrző sárkányok nem rettentik vissza a kalandvágyó lovagokat, hogy ébresztgessék az elbűvölt leányt. Ezredéven át hasztalan minden kísérlet, míg egy mindegyiknél delibb, elszántabb lovag lázas ajakkal így rebeg:

„Szeretlek” — és nem kell az élet,
Ha véled együtt élnem nem lehet! . . .
A kö éled és lovagjára borul a felébredt leány —

zetét. Legyetek nyugodtak, nem feledkezem meg szükségleteitekről!

Ezer meg ezer röpirato szórtak el a gyárak munkásai közt, kiket a sztrájkra buzdítottak, hogy a kormánynak így csináljanak nehézségeket. Nem ment a dolog olyan könnyen, mert a munkások józanabbjai ellene voltak az általános sztrájk-nak. A gyárosok maguk azonban egy lelketlenségükkel siettették a kitörést. Nem fizették ki a munkásoknak arra a három napra a bért, a mikor a koronázási ünnepség miatt a kormány egyenes kívánságára szünetet adtak alkalmazottaiknak.

Eleinte csak egy-két gyár munkásai voltak részese a mozgalomban. Csakhamar csatlakoztak azonban hozzájuk az összes gyárakból valók, úgy, hogy június 18-ikán már 42 ezren voltak a sztrájkolók. Nem volt azonban elegendő pénzüik, azért tanácskozni összegyűltek a Mitrofan temetőbe.

A rendőrségnek és a kozákoknak ki volt adva a parancs, hogy kerüljenek minden összeütközést. Fjfel felé vették a munkások a hirt, hogy a munkások felszabadítására alakult londoni titkos szövetség nagyobb pénzmennyiséget küld a számukra. — Természetesen kimondták, hogy a sztrájkot folytatják. Szembeszálltak Kleigel tábornokkal, mikor erőlyes fenyegetésekkel a munkába állásra szólította fel őket a tábornok, Szent-Pétervár rendőrfőkapitánya, visszavonult, mert a csár kijelentette, hogy nem szeretne Pétervárott is egy chodinkai rémes jelenetet.

Különben a munkásokat és a titkos forradalmi elemeket, ujabban a rendek liberális elemei is támogatják törekvéseikben. Legújabb röpiratuk:

„Nyílt levél II. Miklóshoz”, melyet Genfben nyomattak, lojalis, de férfias, erős hangon követeli a rendőralom megszüntetését.

S a liberálisok hangulatáról a czárnak vannak értesülései. — Arra magyarázzák legalább, hogy a küldöttségek fogadását elhalasztotta öszire. Időt akar, mely sokszor nagy változásokat rejt magában.

Ki tudná azt megmondani, hogy az a lappangó és csak fel-feltörő forrongás, mely Oroszország közéletét aláaknázza, mit rejt magában?

„Oroszországnak a szabadságot még semmi esetre sem. Legfőlebb egy lépést előbbre a szabadság felé.

Száznyolcvan évvel ezelőtt.

(Arad- és Csanádmegye.)

— Saját tudósítónktól. —

A magyar statisztikai közlemények XII. kötetét tette közzé az országos statisztikai hivatal egy Aradra tegnap érkezett hatalmas könyvben. Ozime ez: Magyarország népessége a pragmatika sanctio korában.

Az eszmét e kiválóan becses mű létesítéséhez a magyar állam ezredéves fennállásának emlékünepe adta meg, a melynek alkalmából az országos kir. statisztikai hivatal alig róhatta volna le a mult idők iránti kegyeletét a nagy történeti ünnepélyhez méltóbban, mint egy oly maradandó becsű munkával, a mely kizárólag a multnak van szentelve és a magyar nemzet diosóséges történetének egyik legfontosabb korszakában ismerteti meg a népesség számbeli részben általános gazdasági állapotait.

Dániel Ernő kereskedelemügyi minisztert is ugyanez a kegyeletes érzés vezérelte, amidőn a statisztikai hivatalnak készségesen megengedte, hogy az ezredéves ünnepély alkalmából a népességtörténeti munkát létesítéséről gondoskodják.

A megbecsülhetetlen mű szerkesztői derek munkát végeztek és sok nehézséggel küzdöttek meg, mert — tudvalevőleg — II. József császár kora előtt hazánkban általános népszámlálás nem volt s így más forrásokból kellett a népességet kiszámítani. Így az országos levéltár gazdag és kitünően rendezett gyűjteményeiben töméntelen mennyiségben találtak régi adóösszeírásokat, urbáriumokat, tized lajstromokat és különféle más okiratokat, melyek rengeteg sok és értékes népesedési anyagot is tartalmaznak.

Az 1712—15-ik országgyűlés volt az, mely „az ország szükségleteire kivetett állami adó országos felosztása érdekében az egész ország összeírását rendelte el és pedig úgy, hogy a megyék ne maguk végezzék saját összeírásaikat, de az ország négy kerülete közül minden írja össze egymást.

Így Aradmegyét és Csanádmegyét Baranya megye, Békesmegyét Tolna, Biharmegyét Pestmegye írta össze.

Az összeírás kiterjedt a szab. kir. városokra, mezővárosokra, kiváltságos városokra, községekre és mindennemű falukra egyaránt, de csak a mennyiben nem kizárólag földes urak voltak. A nemesi és kurialis községek számát is ki kellett ugyan tüntetni, de az ily községekben összeírás nem történt.

Ez összeírások adataiból merítette a statisztikai hivatal anyaga nagyobb részt nagybecsű munkájához, melyből néhány Arad- és Csanádmegyét érdeklő fontosabb adatot, ime sietünk itt olvasóinknak bemutatni.

Száznyolcvan évvel ezelőtt mindössze 27 községe volt Aradmegyének, Csanádmegyének meg éppen csak három. Amott 8 mezőváros, 22 urbéres község és 2 lakatlan falu emitt 1 mezőváros és 2 urbéres község. Persze e számadatok mérlegelésénél nem szabad elfelejteni, hogy az egyes vármegyék területe időnként jelentékenyen megváltozott. Így mindjárt Aradmegye területe más volt 1720-ban, más 1787-ben és ismét más 1890-ben.

A háztartások száma 1715-ben megyénkben 981-et, Csanádban 227-et tett ki, az adókötelesek lélekszáma ott 5160, itt 2502. Meglepő, hogy 5 év multával Aradmegyében a háztartások száma 573-ra apadt le.

Az összes lélekszám Aradmegyében 5255-re, Csanádban 2508-ra rugott. Ezek közül nemes volt Aradmegyében 50, Csanádban 27, pap és tanító amott 15, itt 6, polgár és jobbágy ott 5160, itt 2502, zsidó Aradmegyében 30, Csanádmegyében egy sem.

A nemesség Aradvármegyében a lakosság 2—3 százalékát, Csanádmegyében 3—4 százalékát tette ki.

Érdekesek az Arad „fiscalis” városra vonatkozó ez adatok is:

A háztartások száma Aradon 1715-ben 112, volt, ebből 102 jobbágy és 10 zsellér (6 nemesi háztartások az előbbieken érintett okból nem irattak össze;) 1720-ban 160 mezővárosi polgár háztartás és 9 zsellér.

Makó mezővárosban 1715-ben összeirtak 182 jobbágy, 29 zsellér és 16 egyéb háztartást; 1720-ban 180 jobbágy és 42 zsellér háztartást.

Különösen érdekesek azonban az iparosokra vonatkozó adatok. Milyen boldog idők lehettek azok, mikor egész Aradon mindössze 2 ács, 1 asztalos, 2 oszmadia, 1 fazekas,

„Elbávolt tündérkert vagy, házas élet,
Soknak áras, hideg és buteli, —
De éltet adsz és régi üdvöt annak,
A ki a megváltó szót meglesi.”

A következő vers kétség kívül egyike a legszebb, legmegkapóbb hatású költeményeknek; ha rajta kívül mit se irt volna Kempen, ez egy magában elegendő lenne, hogy nevét az utókor számára megőrizze. Im;

Nelli f.

Ha csendül a nóta, táncsra hivatva,
En visszavonulok némán, szomorún, —
Atbúg a senén egy bús orgona hangja,
Mint szélsusogás a sirkossorún.

Ott akkor is így szólótt édes epedéssel.
Hivtam: „Legutolszor, egy tourra csupán!”
Es jött a leányka, oroszai kigyultak . . .
S ressketve karomba hullott asután

Biborszintű harmat, kis rózsakehelyben —
Oh látom örökké a vért ajakán;
Ugy súgta: „Nagyon fáj itt, itt a szívemnél,
Orókra utolsó tánc es ma talán.”

S as volt az utolsó. Mikor a lapokban
A béli report épp megjelenék:
Távol falu szélén, csöndes temetőben,
Kicsiny fakeresztre irták a nevét.

Asóta ha dal szól, táncsra hivatva,
En visszavonulok némán, szomorún, —
Atbúg a senén egy bús orgona hangja,
Mint szélsusogás a sirkossorún.

„Soror Baptist”. Megható kép. Alkonyat van: a kórház beteget nyögnek. Az apóza halkán az ablakhoz lépve, kibámul a sűrű éjszakába. Távolról a gázlánggal világított vár-bástyák és az alattuk széjjelszórt dűledező viskók körvonalai látszanak. A beborult ég felhői közt osillagiáng világít, lent pislogó mécevilág lobog. Az irgalmas testvér

— mint az örökös rab,
Mikor arosát a kis vasrostélyra nyomja,
S elfeledve lánczát, melytől sebeket kap
Almában ott jár a reugeteg vadonba! —

Képzletben messze jár. A távoli lámpák csalóka fénye lelkét egy pioczin szobába téveszti, a hol két szerető szülői paradisosma van puha meleg oszládi fűszekben. Olelkezve, csókoiva, szendergő angyalkát tanak ölükben, az anya az ő hasonmása és a másik — — — nem meri tovább gondolni, hanem buzgó imádsággá olvad sóhajtatása . . .

„Istenem ne vigy a kísértetbe!”

A tereméből, mintha az ő sajó fájdalomnak visszhangja kelna, nyögés és halk zoko-

gás hallatszik, az egyik sarokból, hol egy haldokló leheli ki lelkét.

„Soror Baptist lassan a beteghez járul,
Homlokát letörli, szeméit lesárja . . .
Agya elé térdel . . . és a mély homálybul
Odalebeg a nagy ismeretlen árnya.”

Mennyi egyszerűség és melegség szól e versből is:

Van egy leány . . .

Van egy leány, ki engem szeret,
Oly édes szép az arca;
Es van egy fényes kardom is
Nincs folt, se rozsa rajta.

Szerelmem, vágyam, álmaim
Mind, mind lánykámhoz kötnek,
S ha ő enyém lesz, hát az ég
Mit adhatna többet? . . .

Egy vágyam van még. Hogyha majd
A kard kihull e kezéből,
O fogja le haló szemem,
Mig lelkem valóni készül.

S as légyen irva siromon
Egy kicsiny fakeresztre:
Szeretett, híven s fegyverét
Beostülettal viselte.

„A Tavasz dalai” úde, kedves dolgok, tele

3 kádár, 1 kőműves, 2 lakatos, 3 mészáros, 4 molnár, 2 pék, 7 szabó, 1 nyerges, 3 szűcs, 1 varga, 16 egyéb iparos és — szinte ki sem meri az ember mondani — összevissza kilencz kereskedő csinálta és árulta a maga portékáját!

A szőlőkben pedig hire sem a fillokszerának. Oh boldog idők — száznolczzvan évvel ezelőtt!

A mi főherczegünk öröme.

— Mária Dorottya főherczegnő eljegyzése. —

Az örömek hangos dobbanása rezdült át a szívünkön, a hogy a táviró meghozta a hírt a mi főherczegünk ünnepeiről, a mi főherczegünk boldogságáról. Onsz az örömtünk, — a rajongó szeretet önzése: vele szenvedtük tépő kinjait, a mikor elvesztette ifjan, reményteljesen a kisebbik fiát, azt a Lászlót, a kit úgy szerettünk mindnyájan, akárha a mi édes fiunk, édes testvérünk lett volna, ott sirtunk a gyásnapok alatt a ravatalnál az édes apával, és vele örülünk most is, a mikor eljött a szenvedésekre kiengesztelésül az öröm az ő házába. Es ha gyásza a mi gyásunk volt, mai ünnepe családai ünnepe az egész nemzetnek.

Örömtől dobog a szívünk, remeg a kezünk e sorokat irván, és ha belerezdül a jelenvaló örömben a tegnap bánata, s egy késő könyöcsepp kicsordul szemünkéből a mult gyász emlékére, lelkünk megnyugszik, szívérványos, ragyogó színek látunk a könyöcsepen át, fiat kapott ismét a mi főherczegünk. Legyen megérdemelt része a magyar kir. herczeg fiának, orleansi Lajos Fülöpnek az a szeretet a mely gazdátlan maradt szívünkben az ágyai gyásnap óta.

Mária Dorottya kir. herczegnőről a ki tegnap óta immár boldog menyasszonya a párisi gróf fiának, Lajos Fülöpnek csak a napokban irtunk hosszabbban Alosuthról közölt cikkekünkben, azért ma inkább a völegényt mutatjuk be, a ki különben igen közeli rokona fenséges arájának. Mind orleansi Fülöp herczeg, mind pedig Mária Dorottya kir. herczegnő dedunokája néhai Lajos Fülöp francia királynak, a kinek legidősebb leánya Klementina koburgi herczegnő, Klótild kir. herczegnének édes anyja. Klementina herczegnő most tudvalevőleg szintén Alcsuthon időzik.

Fülöp herczegnek igen mozgalmas multja van. Jellemét a különböző pártfelfo-

gások szerint különbözőképpen itélik meg, egy azonban bizonyos, az tudniillik, hogy jellemének karakterisztikus vonásai vannak. A herczeg száműzetésben, idegen földön született. Igen élénk, dacos ifju volt s igen sok gondot okozt nagybátyjának, a ki nevelte. A császárság bukása után 1871. júliusban Fülöp herczeg az orleansi családdal együtt Párisba utazott. Több évig élt ott és ott is végezte tanulmányait a Stanislaus-kollégiumban, a melynek növendékei csak nem régt tüntettek az azóta megbukott Bourgeois-kabin ellen, 1886-ban, mint tizenhét éves ifju elhagyta Franciaországot a trónpretendensekről szóló törvény miatt. A külföldön katonai tanulmányokat folytatott. Növendéke volt a landhursti katonai iskolának. Ausztriába 1893-ban utazott először édes atyjának, Lajos Fülöpnek társaságában. Hogy a katonai szolgálatot az életből is megismerje, Bombayba és Kalkuttába ment, a hol összetalálkozott orleansi Henrik herczeggel, a ki első tanulmány utján volt.

Fülöp herczeg 1890-ben február hatodikán váratlanul Párisban temett, a nélkül, hogy erre a merész lépéséről családját előre értesítette volna. Egyenesen a sorozó bizottság irodájába ment és azt kívánta, hogy sorozzák be katonának. A tisztviselők kereszték nevét a katonakötelesek lajstromában és mert nem találták benne, elutasították kérésével. A herczeg erre levelet irt a hadügyminiszternek, a melyben besorozását kerte, mert így szolt — eleget akar tenni ama kötelezettségnek, a melyvel minden francia tartozik hazának. A választ a következő címre kérte: Páris, rue Varren 35. szám. A válasz csakhamar megérkezett Clement rendőrtisztviselő személyében, a ki a herczeget törvényellenes visszatérése miatt letartóztatta. A herczeget a bíróságra elé állították, a mely két évi börtönrre ítélte. A mikor meghallotta az ítéletet, így kiáltott fel:

— Még a börtön is jobb száműzetésnél, mert legalább francia földön van.

Az elítélt herczeget a Clairveneaux-i fogházba vitték, hogy büntetését leülje. Négy hónappal utóbb július harmadikán hátralevő büntetését Carnot kegyelem utján elengedte. A herczeg ezután odahagyta Franciaországot.

A herczeg férfias külsejű ember. Erős vállas alak és feltűnően hasonlít Ferdinánd bolgár fejedelemre. A különbség kettőjük közt az, hogy a herczeg szőkőbb. Atyja halála óta Fülöp herczeg az orleansi család feje s fölöttébb komolyan van a francia trónra való igényeit. Többan missziót küldött mostanában franciaországi híveinek és mindent elkövet, hogy a francoziák rokonérzését megnyerje. Legutóbb a francia kamarába akart bejutni és csak családjá régi barátainak tanácsára mondott le ama szándékáról, hogy jelöltesse magát.

Párisban akter idöben erősen hitték, hogy

a herczeg heves természetétől elragadva, megint Franciaországba fog menni, hogy választójogát reklamálja. A herczeg különben az utóbbi időben meghiggadt és meggondolja cselekedeteit.

Maud herczegnő kelengyéje.

Az angol lapok hosszas és részletes tudósítások közölnek Maud walesi herczegnő rendkívül gazdag és disztes kelengyéről. A herczegnő különben is híres öltözékeinek választékoságáról, — az a leírás, a melyet az angol lapok a kelengyéről közölnek, csak nevelni fogja a tekintélyt, melylyel a divat törvényhozói között bir.

A mi a teherneműt illeti, az angol lapok erre a fejezetre nem igen terjeszkednek ki, akadályozza őket a herczegnő szeméremzetének a tisztelete. Csak azt említik meg, hogy az alsóruhák legnagyobb része irlandi vászonból készült, valenciai csipkével van díszítve és tele van himzésekkel, a melyek a herczegnő kedvenc színeiben vannak tartva, rózsaszínűk, halvány kék, heliotrop színűek. Hogy a himzések rendkívül finomak, nem is kell külön mondani.

Ugyancsak bőven fel van szerelve a herczegnő kelengyéje mindenféle szabású és színű pongyolákkal, van köztük egy, a mely különösen elragadó. Crémesszínű kínai selyemből készült, bő ós csipkével van díszítve, a melyek borítják el a vállakat és csipkesávkok ékítik a ruhaszéleket is. Nagyon szép a herczegnőnek az a pongyolája is, a mely fehér musseline-ből készült, nagy csipkegallérral és három színű csikos szalagokkal van díszítve: az öv kék szatimból van.

A herczegnőnek sok pongyolája van, de öltözéke még több. Közel ötven öltözéket foglal magában a kelengyéje, egyik ragyogóbb, mint a másik, — dus díszítés ékíti mindegyiket — valóságos remekei — nem a szabó-mester-ségnek, hanem a szabó-művészetnek.

A fejedelmi kelengyében levő bál ruhák legcsoarsaga a régi ezüst csipkével van szegélyelve. Ez a ruha olyan, akár csak egy tavaszi költemény; oly lenge, mintha az „Ezerégy éj” tündérei szőtték volna. Kiegészíti ezt az öltözékét egy kis köpeny, melynek színe olyan, mint a pármái ibolyáké és tele van islésses díszítésekkel.

A többi öltözékek közül említsük meg a következőket:

Teához: öltözék a la XV. Lajos. Selyem mousseline, rózsaszínű pettyekkel, kék sávokkal.

Estélyi ruha: geranium színű öltözék, gyöngyökkel és zöld csipkével díszített coarsaga.

Bál ruhá: halvány kék selyem moiré öltözék, ezüst- és türkisz-díszítéssel.

Mint az angol királyi család többi tagjai, úgy Maud herczegnő is szenvedélyes gyalogoló. A csipő tehát tekintélyes részt teszi a herczegnő kelengyéjének és ha az ember végignési

verőfényvel, édes reménységgel. Lám mindjárt az első:

A szív.

Rossz titoktartó a szív
Hiába fogadja,
Hogyha ég is, néki azt
Tudtára nem adja.

Míg az ajakra vigyáz
Es azt őrsi félti,
Elfeledkezik, hogy a
Szem is tud beszélni.

Múltán sorakoznak e vers mellé a fejezet többi költeményei; derült, lelkünkör szóló dalok egytől-egyig. Nézzük a következőt:

Van-e . . .

Van-e természet karcsubb, delibb.
Mint fiatal sziklé? . . .
Minő szegénybe maradna,
Ha teveled összeméred.

Van-e dallam, szívhezszólóbb,
A csalogány énekénél? . . .
Soh'sem tudom, az dalolt-e,
Vagy, édesem, te beszéltél.

Van-e az angyaloknál
Tisztább, ártatlanabb lélek? . . .
Nem hinném, ha téged, édes
Olyan jól nem ösmernélék.

S van-e, a ki úgy szeretne,
Mint a gyermek a szüléket,
Miként istenét a hívő? . . .
Oh, én százszor jobban téged.

A harmadik rész „Nyár” című versei merészebb, szenvedélyesebb hangokat szólatat meg. Szébbnél-szebb dalok. Egyik legszébbike:

Mikor visszajött.

Tehát visszajöttél végre,
En lelke gyönyörűsége!
Visszahostad eltűnt álmom,

Nyugodalmam, boldogságom.
Föltámasztád reményemet,
Megmutattad, milyen lehet
Egy tőve angyaloknak . . .
— Hát a szíved visszahostad?

A mióta nem láttalak
Nehéz kinos napok alatt:
Emlékemben földéstem
Arcod, hangod tisztán, szépen. —

Osszes kincsem volt az emlék,
Igy őrsik a szent ereklyét,
Kik a tulvilágban hisznek . . .
— Hát emlékem megőrsítéd?

Az „Ösz”-ben a reményvesztett szerelem nyer hű kifejezést. E versek kétségkívül a

legfigyelemreméltóbbak valamennyi között, különösen a három szakaszból álló „Blanche” melyet Kempelen e kötet megjelenése óta még kettővel töltött meg. Minden magasztalásnál többet mond a vers maga:

Blanche.

I.

Tudom, neveltségem felette,
És dőreség is. Mindhiába.
Szeretlek egyre változatlan,
Te álmodó-szemű leányka.
Küzdötten bár soká magammal,
Ssivem legyőzni nem tudom, —
Bossássa meg e dőreséget,
Oh méltóságos asszonyom! |

Mikor az erdőt átbolyongtuk,
A margaritta nyílt javában.
Ugy oda illetél közéjök
Kis pettyes rózsaszín ruhában.
Csokrot kötöttünk . . . Est a sötét
En elfeledni nem bírom, —
Bossássa meg e gyengaséget,
Oh méltóságos asszonyom!

Nagy szerelemről soha köztünk
Nem esett szó. De egyszer félve
Egy verset küldtem el téhozád!
S te meg nem haragudtál érte!
A rim tán gyenge volt, de tisztá
Érzés lengett minden soron. —

a lábbelieket a papnásoktól a báli cipőig, mindegyiken meglátszik az angol szellem praktikus vonása.

Noha figyelemmel voltak arra, hogy a cipő díszes legyen, főleg mégis azt tartották szem előtt, hogy mindezekelőtt a kényelemvágynak is elég legyen téve. A kirándulásokra való cipők kettős talpuak, a városi és látogatóskor viselendő cipők különböző színűek, egyezően a ruhák színével. Különösen méltó a bámulatra egy pár kis, kék szatintból való báli cipő, melyet remek hímzések díszítenek.

A mi a kalapokat illeti, ezeknek a száma legelő. Van köztük mindenféle változatu egymás mellé állítva, tanulmányozni lehet rajtuk mindazokat a formákat, a melyeket a divatárusnők ma megalkottak. A legritkább tolakkal vannak díszítve, olyan szépek és olyan könnyűk, mintha nem is emberkesekből kerülnék volna ki.

Végezetül említsünk meg egy kis felsőkabátot, a mely fehér szatintból készült és esztétikus cipőkkel van díszítve. Ezt a londoni szabók és varrónők egyesülete ajándékozta a hercegnőnek, a kinek a kelengyében talán ez a legszebb darab.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 762.0 milliméter, délután 2 órakor 761.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $0^{\circ} + 20.0$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 28.8$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. S., délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 17. —

Változó felhőzet. — Helyenként csapadék. — Zivatarok.

HIREK.

Arad, július 17.

Naplirend:

Július 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Elek H. — Protosztáns naptár: Elek H. — Görög-keleti naptár (július 5.): Athanas. — A nap két 4 óra 22 perceskor, nyugszik 7 óra 49 perceskor. — A hold két este, nyugszik 11 óra 4 perceskor.

Július 25. „Kristina-báti” Menyháza. Augusztus 19. Jegyzőválasztás Borosbessen. Szabadsgabarozni emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyves-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola. földsz. int.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállítással d. u. 8.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáról: 5.10 reggel naponta, 12.— déiben (csak pénteken.) Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. u., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, Sóborsinig: Személyvonat 2.30 d. u., Radnáról: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünneppnapon és búcsú-napokon.) Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Hal-

mágy felé: Személyvonat 6.55 reggel, 4.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesig: Vegyesvonat 2.20 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6.05 reggel, 8.17 d. e., 3.55 d. u., gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Szoinokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 8.53 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünneppon, vasárnap és búcsú napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 8.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 3.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 0.48 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.38 d. e., 6.34 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

Nagy lopás a vasuti postán.

— Saját tudósítónktól. —

A városban tegnap estig még alig tudott egy-két ember arról a szenzációs lopásról, melyet az aradi pályaudvari posta és távirda hivatalnál már hónapok óta követnek el ugyan, de a melyről csak tegnap rántották le a leplet.

Nagy titokban indult meg a leleplezés munkája, maguk a vizsgálatra kiküldöttek titkolódtak a legjobban, mert a vizsgálat illetve nyomozás érdekében azt szükségesnek találták. Sőt még most is, hogy az ügy a tisztázás stádiumában van, a tettesek elfogva, az értékek legnagyobb része megtalálva, elzárják az ügyet a nyilvánosság előtt, mert a vizsgálat számai nem állapodtak meg az elfogottaknál, hanem tovább vezetnek még eddig rejtett nyomokon, melyek esetleg a vizsgálat eddigi eredményeinek publikálása által módot nyernének arra, hogy eltűnjenek.

Kiküldött tudósítónk arról, ami a vizsgálat érdekében megsértése nélkül nyilvánosságra hozható, a következőkben számol be:

A lopás.

Arad az erdélyi, temesvári, szegedi és nagyhalmágyi posta és távirda vonalakra nézve gócpontot képez s az ezek által kézbesítés illetve továbbítás czéljából eszközölt szállítások mind az aradi pályaudvari posta és távirda hivatalon mennek által.

A temesvári posta és távirda kerület már hónapok óta többször volt kénytelen szavatosságánál fogva kisebb-nagyobb összegeket fizetni oly csomagok után, melyek üresen érkeztek rendeltetésük helyére. A csomagokat vizsgálat alá vették minden egyes alkalommal s azokon meg is találták a külérőszaknak nyomait, melyből kétségtelenné vált, hogy a csomagokat tartalmuktól megfosztották. A csomagok azonban oly ügyesen voltak ismét összeragasztva, hogy azokon a feltörést az út

alatt nem konstatálták egy alkalommal sem s csak midőn a postahivatalokba vitték vagy midőn kézbesítésre került a sor, jöttek rá arra, hogy a csomag meg van sértve.

A postahivatalok minden egyes esetet nyomban bejelentettek Pethő János kir. tanácsos, a temesvári posta és távirda kerület igazgatójának, ki aztán azok alapján a legnagyobb titokban fogott hozzá a rejtélyes tolvajlások kinyomozásához.

A gyanu.

Mikor a postaigazgatóhoz főleg az utóbbi hetekben egyre sürűbben érkeztek ily lopások iránti jelentések, nyomozást indított a temesvári kerület minden egyes postahivatalánál, de eredménytelenül. Végül épen a jelentések nagy tömege adott kezébe egy oly szálat, melyen haladva a helyes utra akadt a sikerült tegnap aztán a tetteseket kézrekeríteni. A jelentések figyelmes és gondos átvizsgálása alkalmával ugyanis arról győződött meg, hogy a kifosztott csomagok mind az aradi pályaudvari postahivatal utján továbbítottak illetve adattak fel, s hogy csakis az ezen hivatal által feladott és továbbított szállmányokat lopták meg. Ez a körülmény arra az alapos gyanura vezette az igazgatót, hogy a tettesnek az aradi pályaudvari postahivatalnál kell lennie.

Kintkezésbe lépett Széll Ernő aradi posta- és távirdafelügyelővel, valamint Toronyai Béla, az aradi pályaudvari postahivatal vezetőjével, de ezektől azt az értesítést nyerte, hogy az aradi postahivatalba a szállmányok mind sértetlen állapotban érkeznek s hogy e tekintetben itt még panasz nem adta elő magát. Széll Ernő felügyelő egyszerűen arról is értesítette, hogy az ő igazgatása alatt álló Arad-Szeged és Arad-Nagyhalmágyi vonalokon mióta ő az aradi posta vezetését átvette, semmi nemű csomagkifosztás elő nem fordult.

Ezen adatok alapján mindjobban megerősödött azon gyanu, hogy az aradi pályaudvari postahivatalnál kell lennie a tettesnek.

Az elfogatás.

Miután a megindított nyomozás számai az Arad pályaudvari postahivatalhoz vezettek, Pethő János igazgató ez irányban kezdte meg a nyomozást egész erélylyel. Nehogy azonban a temesvári kerületben eszközölt vizsgálatról tudomással bírt aradi pályaudvari postahivatal a nyomozásról értesítve s az ezen

Bossássa meg e bohóságot,
Oh méltóságos asszonyom!

Egy hír jött astán. Egy vidéki
Rokonom írta levelében
Ujdonságként, ugy odavetve:
„A kis Blanche férjhez megy a héten...
Jó parthie... a férj méltóságos...
Mit irt egyebet, nem tudom.
Majd megörültem. — Neveessen ki
Oh méltóságos asszonyom!

Azóta mindenkit kerülve,
Ugy éidegélék egymagamra,
Az életem egy álom köt csak:
Őt látom egyre, ébren, aiva.
S érzem, tudom, eljő még hozzám
Majd imádkozni hantomon,
Ugy-e hos egy szál margeritát,
Oh méltóságos asszonyom?...

II.

Káróvendőn susogva mondják
Egymásnak a jó emberek,
Hogy öreg férjed mily féltékeny
S mily gonosszal bánik veled.

Hja, a ki gazdaságra vágyik,
Es pompát, rangot, fényt óhajt,
Az mondjon le a boldogságról
S viselje el a házi bajt.

Egő szemekkel, tompa agygyal
A susogást csak hallgatom.
Ki mondjon le a boldogságról?
Rólad beszélnek, angyalom?

Igen, ők téged káromolnak
S én nem védhetlek tégedet...
Oh mert közöttünk egy tenger árad:
A te új, asszonyi neved.

III.

Te szegény mártírom,
Te édesem, szentem,
Mit csinálss egyedül
Távol idegenben?

Tudom, szemed sérti
A fényesség, pompa,
Drága selyemruhád
Hóválladat nyomja.

Férjed hiselgésin
Elalél a leked,
Mint ijedt madárka,
Csalfán rabul ejtett.

Isten és emberek
Elhagytak már téged;
Palotádban rab vagy,
Koldusnál szegényebb.

Kárhozat a jövőd,
Kárhozat a multad...

En vagyok csak nálad
Százszor nyomorultabb.

Kempelen Farkas kiváló tehetség, a kinek nagy jövője van; költői sikereihez méltán fűznek fényes reményeket. Már álnév alatt, teljesen ismeretlenül is, elbájolta, kötetek megjelenésekor pedig valósággal extasisba ejtette a műértő köröket s a legszigorubb kritikát lefegyverezve, az összes fővárosi lapok egyhangu elragadtatása jutalmazta irodalmi első kísérletét.

Mi kár, hogy sem Czöbel Minka, sem Kempelen Farkas nem boosította művét a könyvpiacra, már pedig, ha valamely könyv érdemes rá, e két kötet az, hogy írók nevét dicsőség fényével s hir szárnyain minél szélesebb körben elterjesszék. De ők, úgy látszik nem a dicsőségért dolgoznak, hanem a bennük lappangó isteni ihlet sugallatát követik, a midőn gondolataikat gyönyörű versekben megtestesítik. Mindkettőjük verses kötetére méltán állílik Czöbel Minka „Hirnév“-ének e versszaka:

— — — — — ámulva néztem lapról lapra:
Csodálatos! hisz itt szárnyára felvett
Szépségből a hir egy magános, büszke
Nagy álmódó, igaz művészi lelket.

Dicsőfényt, mely máskor szemfényvesztők béra,
Feltűzi most a művész homlokára. —
Mintha csak hulladékból élő fényes
Zöld sás-bogár egy lilomra szállna.

nyomozás meghiusítására a tettesek által az előkészületek megtétethessenek, a legnagyobb titokban és raffineriával fogott hozzá terve kiviteléhez.

Megbizta Rodzievicz József temesvári posta és távirda titkárt és Lipsz Illés felügyelőt, hogy az aradi pályaudvari postahivatalt lepjék meg és a biztosan remélt tetteseket tartóztassák le.

A megbízottak minden értesítés nélkül utaztak le szerdán Aradra, hogy ittőlük a postahivatalnak még csak sejtelmese legyen Uj-Aradon leszálltak s úgy hajtottak be a városba.

Itt aztán tovább kutattak, kerestek, míg végre elég gyanúkat találtak arra, hogy cselekedjenek.

Felkeresték tehát az aradi rendőrséget és Sárkot Domokos főkapitány Kondor Ferencz polgári rendőrbiztos és Keoskés József rendőrmestert küldte ki a pályaudvarba a postai szakközegek mellé.

Ezek a nékik átadott gyanu szálain tovább haladva, hajnali 4 órakor benyitottak az egyik postaszolgá Tárkándy István lakásába.

A szolgálta mit sem sejtve mélyen aludt, álmát talán épen az az alig két óra előtt történt családi öröm édesítette meg, hogy neje egy egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg.

Mikor felkeltették s a rendőrt meglátta, elsápadt s egy szóhoz sem tudott jutni. — Nyomban letartóztatták s házkutatást tartottak nála, mely nem remélt eredményre vezetett. A szoba rejtett helyein egy egész csomó ékszer, órákat, láncokat, gyűrűket s egyéb apróságokat találtak, melyekről megállapították, hogy azok a kifosztott csomagokból valók.

Ezután felkeresték a másik postaszolgát Gyenge Gábort is, azt is letartóztatták és holmijait megmotozták. Ő nála is találtak több tárgyat a lopottakból.

Kézrekerítvén tehát a tetteseket, őket a városházára vitték, hol kihallgatásuk ozéjából mindkettőt elzárták.

A tettesek mindketten fiatal, alig 28—30 éves emberek. Tárkándy István házas ember, ki már négy év óta van a posta szolgálatában s ez idő alatt panasz nem volt ellene. Gyenge Gábor nőtlen ember, ki valami három hó óta van a postánál s külön lakása nem lévén, mindig a postahivatalban tartózkodott, ott is aludt a raktár mellett levő kis szobában.

Az egész tegnapot az ő kihallgatásuk foglalta el, melyet Green Nándor alkaptány eszközölt a kiküldöttekkel.

Hogy mint hajtották végre a lopásokat oly ügyesen és észrevétlenül, azt nehéz elgondolni, tudva azt, hogy Teronyai Béla postamester a napnak minden szakát hivatalában tölti. Felett iakván az emeleten, az irodát csak az étkezés alkalmával és éjjel hagyja el. Lehet, hogy a tettesek ezt az időt használták fel munkájukra, vagy, ami ugyazólván a lehetetlenséggel határos, azt a pár percet, míg a csomagokat a koszikba rakják.

A vallomásuk mindenesetre fényt fog vetni mindenre.

A választók névjegyzéke. A választók névjegyzékének kifüggesztésére vonatkozó törvényszabta idő alatt Arad polgársága nagy szorgalommal kereste fel a városháza tanács-termét, hogy a névjegyzék helyeságéről meggyőződést szerezzen. A kifüggesztés és ezzel az az elleni felszólamlások határideje a tegnapi nappal lejárt. A névjegyzék ellen 68 felszólamlás adatott be, most st tessik ki

közszemlére a tanács teremben e hó 25-ig, hogy az érdekeltek az esetleges észrevételeket megtehessek. Ezen határidő leteltével aztán a központi választmány tárgyalás alá veszi a felszólamlásokat s az azokra beadott észrevételeket.

Ülés a városházán. A szerdai városi rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését tegnap délután eszközölték Salaocz Gyula kir. tanácsos polgármester elnökleleté mellett dr. Pozsgay Lajos, Mandl Vilmos, Neuman Dániel és Klein Ignác kiküldött törvényhatósági tagok.

Ujanát új jegyzője. Elénk napja volt szerdán Ujanát községnek. A Kalmár Sándor lemondása folytán üresedésbe jött jegyzői állást töltötték be választás útján. A választást Ortutay Gyula központi főszolgabíró vezette. Az állásra két pályázó jelentkezett: Vasóczy Ferencz fakerti jegyző és Báocz Márton. A község nagy lelkesedéssel és egyhangulag Vasóczy Ferenczet választotta meg jegyzőjének, kibén munkás, tehetséges srót nyér.

Az ereklyemúzeum látogatottsága. A szabadságharosi ereklyemúzeumot napról-napra tömegesen keresik fel nemcsak az ország polgárai, kiknek multja s a multban rejlt dicsősége van abban letéve, hanem a távol idegen emberei is, kik csodálni jönnek a nagy idők nagy embereinek összegyűjtött ereklyéit. Hogy hányan zárandokolnak el az országból a múzeumba, ezt a számok bizonyítják legjobban, amennyiben a megnyitás óta 31800 s ez évben pedig 5810 látogató jegyezte be nevét a könyvbe. A látogatók közt vannak: Szabó Norbert kanonok Szatmárról, Kulinszky Ernő, kir. tanfelügyelő Magyar-Óvárról, Varga Ferencz és fia Amerika Jona államából, dr. Miskolczy Imre egészségügyi felügyelő Budapestről, Teitschl Ferencz kir. tanácsos Diógyőrről, Zechmeister Béla Bécsből stb.

A hőség. Az idő ismét aktuális lett. Még csak néhány nap előtt is hideg volt ez az aktualitás, most perzselő meleg. — Tegnap végre fölvirradt annak a dicső napnak a hajnala, a midőn a „Neptun“ fürdővendégei vált vállhoz támasztva, hűsöltek, annyian voltak, a Simay-fürdő szolgálai pedig görcsöket kaptak az ujjukba a letussoltak lepedőzésében, a mit különben ők jobb szeretnek, mintha ásitógörcsöket kapnak a vendégvárásban. „Külföldről is rémmeleget jelentenek a tudósítók. Így egy londoni hír azt mondja, hogy 14-ikén a ködök hazájában tropikus hőség volt. A thermometer 150 fokot (Fahrenheit szerint) mutatott a napon, 89 fokot az árnyékban. Már sok halálozás történt napszúrás következtében. Tíz nap óta egy csöpp eső nem esett. — Olaszországból is roppant hősegekről érkeznek jelentések. Észak- és Közép-Olaszországban különösen nagy a forróság. Milanóban, Turinban, Páduban árnyékban 38 Celsius, Firenzében pláne 39 és fél Celsius fokot ér el a meleg. Ezen az utóbbi helyen számos haláleset történt napszúrás következtében.

Sérülések a waggonyárban. Rövid két nap alatt két sérülés is történt a waggonyárban, mindkettő az illetők vigyázatlansága folytán. Az egyik Rojtor József aradi lakos, ki a waggonyárban mint munkás volt alkalmazva, folyó hó 13-án munka közben baltérdizületén nagyobb zuhódást szenvedett, úgy, hogy orvosi vélemény szerint harmincz napig lesz kénytelen az ágyat őrizni. A sebesültet Sága iskola-utca 5. szám alatti lakasan ápolja dr. Horváth János ker. orvos. A másik baleset Stein Dávid, waggonyári lakatot érte, kit munka közben egy darab repülő vas oly szerencsétlenül talált a balszemén, hogy szemrepedést szenvedett s szemének látóképessége is veszélyeztetve van. Az első orvosi segélyben dr. Leitner Ernő ker. orvos részesei-

tette, kinek állítása szerint legalább is husz nap kell a felgyógyuláshoz. A közkorházba vitték s ott ápolják.

Egy halott a ki lop. Egyik aradmegyei kis városkában, mely arról híres, hogy ott a nemesi párt szabadelvű választókból hozta össze a magy. százaz végrehajtó bizottságát, — történt meg a furosa eset. Egy erdőőr jelentést tett a natoságnak, hogy X. Y. fát lopott a község erdejéből és pedig tette ezt a csunya dolgot március hónap 18-ik napján. A bíró tárgyalásra csitálja a feleket, kik közül azonban csak az erdőőr jelent meg, vádlottat pedig hozzátartozói — hallotti bizonyítvánnyal mentették ki, mely szerint a szegény ember február hó 2-án elköltözött egy szebb hazába. A bíró erre szó szerint ezt a végzést hozta: „Mint hogy vádlott a kihágás elkövetése előtt meghalt: a további eljárás beszüntettetik. — Erdőőr felebbez a — megyei bírósághoz.

Ujra megnyitott óvoda. Borossebesben nem rég az óvoda köteles gyermekek között két difteritisz eset merült fel, minek következtében a főszolgabíró ovatosságból becsukatta az óvodát. Most mint nekünk Borossebesből írják a járvány — a szülők nagy örömeire végleg megszűnt s az óvodát is megnyitották.

Térzene a Baross-parkban. A házi ezred katonazenéjének maradványa tegnap fél 7-től fél 8 óráig térzenét adott a Baross park kioszkja előtt, mely nagyszámu közönséget csalt a parkba. A kioszkot, a padokat az utakat sürün megtöltötte a közönség csoportja, mely aztán csak az est beálltával hagyta el Aradnak eme igazán kedves helyét.

Sertésvész Borossebesben. Már-már ugy látszott, hogy a sertésvész pusztításának vége szakad, a fertőzött városok főleg az utóbbi időkben sorban feloldották a zárlatot. S most egy oly községben tör ki, melyet a járvány mindeddig megkimélt habár a kerületben erősen dühöngött. Mint értesülünk Borossebesben kitört a sertésvész s pusztításai már eddig is félelmes arányokat öltöttek.

Átlyukasztott és sulyban megfogyott ezüstforintosok. A magy. kir. pénzügyminiszter az átlyukasztott vagy a másképen, de szintén a rendes forgalom folytán sulyban megfogyott a. é. ezüst egyforintosoknak az állami pénztárnál és hivataloknál való kezelése és beváltása tárgyában a következő rendeletet adta ki:

Az 1892. évi XVII. törvényozikk 20-ik §-ának és az 1892. évi XVIII. törvényozikk XI. cikkének további végrehajtása végett elrendelem, hogy az állami pénztárhoz és hivatalokhoz, akár fizetesképen, akár átváltás képen átlyukasztott, vagy általában oly a. é. ezüst egyforintosok kerülnek, amelyek külalakjából fölismerheti azt, hogy azok nem a közönséges forgalom folytán, hanem máskép fogytak meg sulyban, ezek az ezüst egyforintosok a további torgalomra alkalmatlanná teendők és azután a félnek visszaadandók. — Avégből, hogy az ezüst egyforintosok a további forgalomra alkalmatlanokká legyenek, azok oltóval bevágandók.

Ez a rendelkezés kiterjed egyaránt a magyar és ausztriai verett a. é. ezüst egyforintosokra.

Hamisítványok az 1892. évi XVIII. t-ozikk XI. cikke értelmében kezelendők.

Egyuttal elrendelem, hogy az átlyukasztott vagy egyébként, de szintén nem a rendes forgalom folytán sulyban megfogyott a. é. ezüst egyforintosok, a melyek a fennálló szabályok és az idézett törvényes rendelkezések értelmében sem fizetésül vagy átváltásképen az állami és egyéb közpénztárnál, sem fizetésül, s magánforgalomban el nem fogadandók, a fél kívánságára, jelen rendelet közlésétől számított egy éven belül a kör-möcsbányai m. kir. pénzverőhivatal által, nyers suly szerint és pedig egy kilogramm verdeanyag után hatvan a. é. forintnyi egyégárt véve alapul, korlátlan mennyiségben beváltassanak.

Az állami pénztárak és hivatalok a fél kívánságára ezeknek az érmeknek a m. kir. pénzverő hivatalhoz leendő beküldését, valamint az e hivatal által megállapított beváltási összegnek kifizetését az e tárgyban ezek-

hez a pénztárhoz és hivatalokhoz intézett utasítás értelmében közvetíteni tartoznak.

— **Tévedésből félig agyonverte.** Darabucz Flóre kurtiosi lakos a község határában legeltette négy lovát, mikor egyszer csak Bán Stefan nevű társa figyelmeztette, hogy nézze, a lovait el akarja hejtani valaki. Az a valaki pedig Némét András zimándujfalusi lakos volt, ki a saját lovait akarván kifogni, megriasztotta Darabucz jószágait is. Darabucz azonban a figyelmeztetésre se hallott, se látott, hanem futott lélekszakadva az állítólagos lókötőhöz, kit aztán minden szó nélkül háromszor úgy fejbe kólintott, hogy a szegény ember hat álló hétig élet és halál közt lebegett. A törvényszék e miatt Darabucz Flórért — számtalan enyhítő körülmény tekintetbevételével — súlyos testi sértés vétségében bűnösnek mondta ki s 2 havi fogházra ítélte.

— **Épülő Arad.** Ujabbban a következő aradi lakosok folyamodtak a tanácshoz új lakóházak emelése iránti engedélyért: Schindler Antal a Kosár utca 41 számú telkén és Marozes Nyisztor Miklós utca 83 számú telkén szándékoznak új épületet emelni.

— **Kellemetlen buzgalom.** Az erénnyel sem szabad a túzásba menni. — Akármilyen nagy erénye is valakinek, ha arra buzdítja az embereket, hogy idegen hangzású nevüket magyarosítsák meg, kellemetlennek nem szabad válnia. Epen azért nem tartjuk helyénvalónak, amit Borssebesen egy ur tesz, kinek eljárása ellen panaszt vettünk. Azt mondja tudósítónk, hogy a szomszéd községben feladott levelekben szólítja fel az embereket nevük megmagyarosítására, de következetesen elteledi ráragasztani a levelére az öt krajczáros bélyeget, ami a ozimzetteknek természetesen 10—10 krajczárjába kerül. Mintán nem akarjuk hinni, hogy az intelligenciához tartozó ur ezzel a dolgokkal rossz tréfát engedne meg magának, csak kellemetlen buzgalmának tudjuk be eljárását.

— **Pikáns kalandocská.** A „Nagyszentmiklós” írja: Volt egyszer, hol nem volt, (majd kitálják, hogy hol volt) egy kedves kis gömbölyű asszonyka, a ki rajongott a fürdésért. Szüvedélye volt formás termetét a hús habokkal csókoltatni, s pezsgő vérért lehűtni. Más szüvedélye igazán nem volt neki. Ez a kevés igényű gömbölyű asszonyka az idén nagyon-nagyon levert volt; fűnek-fűnek panaszkodott, hogy az idei nyár, — mely ősznek sokkal jobban bevált volna, tíz évvel megrövidíti az ő életét, mert hát akadályozza őt kedvenc szüvedélyének kielégítésében, — a szabadban való fürdésben. Végre a héten szebbre fordult az idő, s a fürdést imádó asszonyka nagy örömmel ment ki a Marosra, a hol gondatlanul ment be egy egészen új fürdőkabinba. Feltűnt ugyan neki, hogy az alkotmány egészen új volt, de nem sokat törődött vele. Bátoran belement, bezárta az ajtót magára, nehogy valaki véletlenül rányithasson, s átadta magát a fürdés szüvedélyének. Lelép a lépcsőnkön, de egyszerre összecsapnak a feje fölött a hullámok, mivel a fürdő talapzata még nem volt készen s ő elmerül a vízben s talán örökre oda is vészett volna, ha hirtelen egy erős kéz meg nem ragadja a víz felszínén maradt hosszú aranyhaját, s annál fogva szerencsésen ki nem menti. Persze ez nem maradhatott titokban, s most kíváncsian kérdesték már többen, hogyha az asszonyka oly gondosan bezárta magára a fürdő ajtaját, hogy került oda be a bátor életmentő?

— **Talált régi pénzek.** A mendt Mihály eleki lakos izzadva szántott a bankuti főhercegi pusztán, mikor egyszerre az eke vasa egy kemény tárgyba akad meg. Kiszta, megnézte s akkor látta, hogy az osupe régi ezüst pénz: valami ezer darab III. Béla idejéből való lemez pénzek és két darab igen szép ezüst gyűrű. A talált kincset az eleki járás főszolgabirájához vitte, ki azt beküldte Szathmáry Gyula alispánnak. Az alispán a nemzeti muzeumhoz továbbította.

— **Ne ölkezzünk a vásárran.** A nagyvárad marhavására kedden bement Csáki Sándor püspöki lakos is, ki magával 600 forintot vitt, hogy abból marhakat vásároljon.

A vásárran találkozott Anka Mojsza kupeczel, ki is őt többször átölelte s mintegy rábirni kényszerítette, hogy tőle vásároljon jószágokat s hogy időközben eltűnt a Csáki 600 frtja, természetesen, hogy a gyanuba nem más, mint Anka Mojsza esett. Le is tartóztatták. — Gerő Armin rendőrkapitány vezette az ügyben a vizsgálatot s rögtön tudakozódott Anka Mojsza anyagi viszonyai felől a gyulai rendőrkapitánynál, honnan azon válogatott, hogy az egy vagyonos s tisztességes életű egyén. Gerő Armin, mintán meggyőződött Anka ártatlanságáról, őt azonnal szabadlábra helyezte s egyszermind a tettes nyomozása végett megindította a vizsgálatot.

— **Tilos a férjhezmenetel.** Nagy érdeklődés mellett tárgyalnak Esztergomban egy nem régen megkötött szerelmi hársaságot, a melyről még sokat fognak írni és beszélni. Gosztayer Berta városi tanítónő bejelentette a plébános igazgatónál, hogy Hiedler Bezsóhoz férjhez megy. A plébános-igazgató az ügyet az iskolaszék elé terjesztette, a hol soron kívül elhatározták, hogy ha Gosztayer Berta férjhez megy, az állását megszüntnek kell tekintenie, mert az iskolaszék nem tűr meg férjes tanítónőket. A menyasszony tanítónőt az iskolaszék határozata majdnem kövé változtatta, mert 8 év óta várta a napot, a melyen egygyé lehessen szive választottjával. A sérelmes határozat ellen felebbezést adott be, mert a pályázati kérvényben nem volt kikötve, hogy apáca-életet kell élnie és nem lesz szabad férjhez mennie. Az iskolaszék a felebbezést megyei közigazgatási bizottsághoz terjesztette fel, mert azt hitték, hogy ez a bizottság a felebbezést el fogja vetni. A bizottság ez ügyet Matyasovsky Vilmos főügyésznek adta ki véleményesítésre. A jogi vélemény az, hogy az iskolaszék határozatát meg kell semmisíteni, mert az illető tanítónőt nem lehet a férjhezmeneteltől eltiltani, sem állásától nem lehet megfosztani, ha páros életre adja magát. Most, hogy a jogi vélemény így szól, az ügyet hirtelen elterelik a közigazgatási bizottság jogköréből, mert kiderítették, hogy valójában a városi iskola katolikus felekezeti iskola és így az egyházmegyei hatóság jogköre alá tartozik, noha az egyházmegyei hatóság 80 év óta soha semmiféle jogot nem gyakorolt, sem köteleiséget nem teljesített. A tanítónő időközben férjhez ment s a mi fő, a polgári kötésről a jegyzőkönyvet alá is írta.

— **Paralitikus milliomos.** Mint egy new-yorki távirat jelenti, Vanderbilt Kornél, az ismert vasutkirály, milliomos, a ki nemrégiben kiállításunkat is meglátogatta, s itt nagy feltűnést keltett, a paralysis tünetei közt megbetegedett.

— **A diva esete.** Mulatságos pört tárgyaltak múlt héten Párisban. Cassive kisasszony, a Folies-dramatique színház divája, pörölte Lesault, ringispil tulajdonost. Casaultnak Neuillyben olyan mesterséges carousselje van, amelyben a lovak rugókon nyugosznak, ami a rajtaült abba az illúzióba ejti, hogy nyargálnak. Cassive kisasszony, ki a múlt hetek egyik estéjén nagyon jókedvűen tért haza egy kedélyes vacsoráról, megállott kocsijával a caroussel előtt és felült egyikére a galoppra képes falovaknak. De ép azért, mert olyan nagyon jókedvű volt és nagyon hancurozott lebukott a körben forgó paripáról és lábtörést szenvedett. Négy orvos gyógykezeltte, de jobb lába annak dacára oly formátlan maradt, hogy azt soha többé trikotban nem mutogathatja. A szép diva emiatt 30,000 franc kártérítést követelt, de mintán a ringispil tulajdonos bebizonyította, hogy a szép diva nem akarta elfogadni az odanyújtott gyepőt és mindenáron magas iskolában akart lovagolni és hogy lábtörése miatt nem vészett el a szinpadra nézve se ő maga, se vállal, melyek elég szépek, mert azóta is föllépett Lyonban, az udvariati bíróság Cassive kisasszonyt keresetével elutasította.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Értesítés.** A „kereskedő kör” választmányának t. tagjai ez uton is felkéretnek, hogy a ma este 9 óra körül a kör helyiségeiben tartandó választmányi ülésre a napirend fontosságánál fogva okvetlenül megjelenjen sziveskedjenek. Az elnökség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Az adó miatt.** Ijabb Szirb Adám, Szirb Nikoláj és Szirb Gyorgye ménesi lakosok nem valami pontosan fizették adójukat miert aztán a disznóikat és egyéb ingóságukat lefoglalták. A múlt hónapok egyik napján megjelent Bogye Józsa községi bíró a plajás kíséretében a házuknál s a lefoglalt tárgyakat el akarta vinni. A három atyafi tiltakozott ellene, ebből szóváltás, majd dulakodás fejlődött ki, melyben aztán a bírót alaposan helyben hagyták. A törvényszék Szirb Adámot és Szirb Gyorgyet a vád alól fölmentette, ellenben Szirb Nikolájt hatóság elleni erőszak vétsége miatt 1 havi fogházra ítélte.

§ **Tolvaj péklegény.** Stern Sámuel miut süteményelarusító volt Klein Ignác aradi sütmesternél alkalmazva. A gazdája egy izben 30 forintot bízott reá s a legény a pénzzel elszökött. A törvényszék tegnap ült fölötté törvényt és sikkasztás vétsége miatt 14 napi fogházra ítélte.

TÁVIRATOK.

Dánffy Dezső Bécsben.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónk táv.) Dánffy Dezső báró miniszterrelők tegnap este 10 óra 25 perczkor a keleti pályaudvaron Bécsbe utazott.

Jókai Mór betegsége.

Budapest, július 16. (Saj. tud. távirata.) Jókai Mór erős meghülés folytán megbetegedett s emiatt nem mehet Munkácsra sem, ahova pedig el is igérkezett és szeretett volna el is menni a küszöbön álló ünnepélyekre.

Sztáray utoda.

Budapest, július 16. (Saj. tud. távirata.) A meggyilkolt képviselő kerülete már megtette a lépéseket Sztáray gróf utódjára vonatkozólag. Eddig két jelöltet emlegetnek: Sztáray Gábor grótot, a meggyilkoltnak öcosét és Nehebereckyt. Mindkettő szabadelvű programmal lép fel. Az ellenzék mindaddig jelöltet még nem állított.

Kossuth Tódor Itthon.

Budapest, július 16. (Saját tud. távirata.) Kossuth Tódor szeptemberben három hétre Budapestre jön, hogy a kiállítást tanulmányozza.

Az ó-budai villamos vasut.

Budapest, július 16. (Saj. tud. távirata.) A budapesti közuti vasut egész hálózatán nagyban folynak a villamos üzemre való átalakítás munkálatai. Az egyik legfontosabb vonalrész, a Lipót-körút — ó-budai, illetőleg lánchidő — ó-budai szakasz már el is készült s ma megtörtént az új vonalnak műtanrendőri bejárása melynek eredményeként a miniszter képviselője e hó 20-ikára megengedte az új vonalnak megnyitását.

Mindakét vonalrész pályatestét Hirsch Mihály építési vállalkozó építette rövid pár hónap alatt.

A budavári sikló.

Budapest, július 16. (Saj. tud. táv.) A budavári siklót, mely a katasztrófa óta szünetel, ma megvizsgálták. Az egyik kocsi teljesen rendben találták, a másikkal a napokban teszik meg a próbát.

Jótekonyság.

Budapest, július 16. (Saj. tud. táv.) Andrásy Dénes gróf bőkezűségének ismert szép jelét adta. A gróf ugyanis a nagymihályi kórház javára 2000, a szerencsi templom és iskola javára 3000, a királyvárosi templom javára pedig 500 frtot adományozott.

A relytélyes csontok.

Budapest, július 16. (Saját tud. távirata.) A Vérmezőn az Ordögároknál talált relytélyes

esontokat ma vették vizsgálat alá a törvény-széki orvostani intézetben, Minthogy azonban a vizsgálat meglehetősen bonyadalmas, a hivatalos jelentést a vizsgáló bizottság csak néhány nap múlva terjesztheti a rendőrség és a törvényszék elé.

Az idegen forgalom.

Budapest, július 16. (Saj. tud. távirata.) A fővárosba tegnap összesen 16304 idegen érkezett a vonatokon. Ebből a keleti pálya udvaronjott 8120, a nyugati 7354, a délin 830. Elutazott a fővárosból összesen 14550 utas. A keleti pályaudvaron 6860, a nyugati 7168, a délin 582.

Meggyilkolt képviselő.

Nagymihály, július 16. (Saját tud. távirata.) Sztráray István grófot tegnap temették el nagy közönség részvétele mellett. A temetésen megjelent az egész szármányzat, melynek sorában feltűnt az egyik erdőkerülő, ki különös viselkedésével magára vonta mindenki figyelmét. A csendőrök, kik ez ügyben a legosekélyebb dolgokat is éber figyelemmel kísérik, kiterjesztették őreá is a vizsgálatot. A nyomozás mindaddig eredménytelen volt, sőt az újabb kutatások folytán a nehézségek egyre szaporodnak. Ujabban a vizsgálat ismét azt derítette ki, hogy a gyilkos golyó csak a gróf fegyverébe illik. Ez a körülmény aztán az öngyilkos vagy gyilkosság problémáját még nehezebbé tette.

Hazafiatlan tanító.

Szatmár, július 16. (Saj. tud. táv.) Szatmármegye közgyűlése a tanfelügyelőség előterjesztésére megkereste a szamosújvári gör. kath. püspököt, hogy Luppán Pál tőkési gör. kath. tanító ellen a felfüggesztéssel egyidejűleg a fegyelmi vizsgálatot indítsa meg, mivel dacára, hogy egyházi felsősége elrendelte a millenniumi iskolai ünnepélyt Luppán ezt nemcsak meg nem tartotta, hanem a község lakosságát izgatta a millennium ellen, a melyben szerinte a rabszolgaságban tartott oláhok nem kötelesek részt venni.

Sajtópör Lepsényi ellen.

Szombathely, július 16. (Saj. tud. távirata.) Lepsényi pater a „Magyar Néplap”-ban egy cikket írt, melyben azt állítja, hogy Bacsó Vince szolgabíró a vasvári néppárt gyűlésén telpofozták. Bacsó e cikkek miatt sajtópört indított Lepsényi ellen.

Czáfolat.

Miskolc, július 16. (Saját tud. távirata.) Ama hírek, mintha Miklós Odón vagy Miklós Gyula nemzeti párti programmal Borsódban fellépnének, csak alaptalan feltételek. Mindkettőről az utóbbi időkben inkább az a hír van elterjedve, hogy teljesen visszalépnek a politikától.

A kiegyezési tárgyalások.

Bécs, július 16. (Saj. tud. távirata.) A kiegyezési tárgyalások ma délelőtt 11 órakor kezdődtek meg az osztrák minisztertanács palotájában. Előbb azonban a magyar miniszterek Liphay és Kilyenyi tanácsosok közbejöttével megvittatták a kétféle előadói részről kidolgozott tervezeteket. Egyidejűleg a hadügy-miniszteriumban is értekezlet volt Szuzara udvari tanácsos elnöklété alatt, az akuttá vált szerbiai kereskedelmi viszonyok miatt.

A magyar palota annyira meg van rongálva, hogy már a jövő budget gondoskodni fog a renoválás költségeiről. A menyzet több helyütt beszakadással fenyeget és ezért Aporbáró államtitkár és Csáky gróf kénytelenek ideiglenes helyiségekben megülni.

Bécs, július 16. (Saját. tud. táv.) Serényen folynak a kiegyezési tárgyalások az osztrák fővárosban. A mai ülésen az órlési forgalmat, a részvénytársaságok illetve biztosítóintézetek fiókjainak kölcsönös engedélyezését, továbbá a vasúti díjszabások kérdését tárgyalták. Délután pedig a közös vámértekezlet folytatta tárgyalásait a bolgár kereskedelmi szerződés ügyében.

Bismarck — tiszteletbeli orvos.

Jena, július 16. (Saját tud. táv.) Az itteni egyetem orvosi fakultása Bismarck herceget tiszteletbeli doktorává választotta.

A krétai zavargások.

Athén, július 16. (Saját tud. távirata.) Krétában ismétlődtek a vérengzések és zavargások. A törökök újból nagy mérszárlást vittek végbe a keresztények közt, házaikat lerombolták, szőlőiket tönkretették, marháikat elhajtották. Kastelló mellett véres összeütközés is volt a keresztények és törökök közt, melyben számos halott maradt a csataterén. A sebesültek száma nagy.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Ballog országjelentése. —

Budapest, július 16.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv szintén jó volt s az irányzat szilárd. Elkelt 28000 métermázsza buza 2¹/₂ krral magasabb áron.

Határvidéküzlet: Amerikából érkezett 1¹/₂ cts olcsóbb árfolyam dacára nálunk igen szilárdan indult az üzlet buzában, s a vidékről érkező gyengébb termés kilátásokra szilárdan zárult is. Takarmány cikkek élénk vásárlások következtében szintén igen szilárdak.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.89— 6.40
Tavaszi buza	—
Buza május-juniusra	—
Tavaszi tengori	8.79— 8.80
Őszi tengori	4.08— 4.09
Tavaszi zab	—
Őszi zab	5.21— 5.23
Tavaszi rozs	—
Őszi rozs	5.30— 5.32
Tavaszi repce	10.30—

Ertéktőzsde: Külföldi lanyhább szárlatokra nálunk is lanyhán indult az üzlet gyenge vásárlásra zárlatig még jobban el-lanyhult.

Zárul 12 órakor:

Osztrák nitelrészvény	353.90
Magyar hitelrészvény	391.50
Osztrák államvasut	365 —
Lombard	—
Jelszlog hitelbank	250.50
Rima-Murányi	242.50
Villamosvasut	—

= Luxusvonatok Olaszországba. A magyar királyi államvasutak minden tekintetben a közönség igényeit elégítették ki az által, hogy Budapestről Olaszországba a vadregényes Karston és Fiumén keresztül folyó évi június hó 15-től luxusvonatokat hoztak forgalomba. Az összeköttetés ez által hazánk és Olaszország között oly closó, rövid és kényelmes, hogy csak természetes számba mehet az a körülmény, hogy a létesített luxusvonatokat létesítések óta folyton nagyszámu utazóközönség veszi igénybe. E luxusvonatok Zágráb-Károlyvárosan át Budapest és Fiume között kényelmes berendezést, négy tengelyes I. osztályu kocikkal közlekednek mindkét irányban hetenként kétszer közvetlen osatlakozásban a Fiume-Ancona és Fiume-Venecze közt közlekedő gyorshajókkal. A luxusvonatok indulnak Budapest keleti pályaudvarról minden kedden és szombaton reggel 7 óra 15 perozkor, érkeznek a keleti pályaudvarra 8 óra 25 perozkor. Budapest k. p. u.-ról igen closó közvetlen menetjegyek adatnak ki a nevezetesebb olasz állomásokra. Menetárak Budapest k. p. u.: Anconába I. osztály 20.—frt Rómába I. osz-

tály 78.80 fros. Nápolyba I. osztály 104.90 frt Velenczébe I. osztály 20.—frt Florenzbe I. osztály 78.55 fros. Veronába I. osztály 56.55 fros. Milanoba I. osztály 75.05 fros. Turinba I. osztály 93.70 fros. Genovába I. osztály 98.90 fros.

Azon utasok, a kik az egész utat nem kívánják közvetlenül megtenni, azok utazásukat Fiumében megszakíthatják és a három napot, mely Fiumében a közelebbi hajó indulásáig rendelkezésükre áll, a magyar kikötő városnak, Abbáziának és a Quarnero egyéb regényes fekvésű városainak, valamint Veglia és Cherso szigetek megtekintésére előnyösen felhasználhatják.

= Budapest-kőbányai szertéskereskedelmi csarnok, 1896. évi július 15-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilgron felüli súlyban) — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilgron felüli súlyban) — krig. Fialat közép (páronkint 261—320 krig súlyban) 45.—48 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilgr. terjedő súlyban) 47.—48 krig II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilgron felüli súlyban) — krig. — Közép (páronkint 220—280 kilgr. súlyban) — krig. — Könnyű (páronkint 220 kilgrig terjedő súlyban) — krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilgron felüli súlyban) — krig. Közép (páronkint 220—260 kilogr. súlyban) — krig. — Könnyű (páronkint 220 kilgrig terjedő súlyban) — krig. — Sertés létszám 1896. július hó 13-án volt készlet 7979 darab. 1896. július hó 14-én felhajtott: — darab. 1896. július hó 14-én elszállított 31 darab. július 15-én maradt készletben 7948 darab. A hízottsertés árszabályzata: Változatlan.

S z e z s z e s i e t .

— Július 16. —

Mai jegységeink: Készára nagyban nyers szesz 51 forint — krajczár, kosinyber 51 forint 50 krajczár hordó árával, per 100 liter ¹/₂ beleérve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslák 5 frt 20 kr. métermázsánként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest július 16. d. u. 5 óra.

Buza bánági új	6.55— 6.90
Buza tiszavidéki	6.60— 6.95
Buza pestvidéki	6.55— 6.90
Buza hejermegyei	6.55— 6.90
Buza bacska	6.85— 7.—
Roze új, elsőrendű	6.10— 6.15
Roze új, másodrendű	6.— 6.05
Arpa takarmány	—
Arpa égetni való	—
Arpa sörfőzdei	—
Zab	6.90— 6.60
Tengeri bánági	8.95— 4.06
Tengeri másnemű	8.90— 8.95
Káposzta-repce bánági	9.75—10.—
Köles	5.25— 5.50
Buza márczius—április	6.75— 6.77
Buza szeptember—október	6.40— 6.42
Buza május—június	—
Roze szeptember—október	5.32— 5.34
Tengeri május—június	4.07— 4.08
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	8.78— 8.80
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.22— 5.23
Káposzta-repce augusztus—szeptember	10.30—10.25

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. július 16.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	132.75
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	99.40
Magyar arany 4 ¹ / ₂ ‰	124 —
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ‰	101.50
Magyar keleti vasut 1876.	121.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmigváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.25
Magyar nyeremény-sorajegy kölcsön	152.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Osztrák papírjárdék	101.75
Osztrák járadék ezüst	101.75
Osztrák járadék arany	123.50
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorajegyek	147.25
Osztrák-magyar bankrészvény	980.—
Magyar hitelbank részvény	332.50
Osztrák hitelbank részvény	363.60
Osztrák-magyar államvasut	864.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.50
Német birodalmi marka	58.75
London	119.85
Páris	47.60

Felelős szerkesztő: **Vass Géza,**
távollétében a szerkesztésért felelős:
Dr. Lengyel Sándor.

13.124/1896.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak f. é. június hó 17-én 45952 sz. a. kelt magas rendelete alapján a Torontálmegyébe kebelezett Ó-Telek község határában fekvő és az újabb mérnöki felmérés szerint a kincstár céljaira vissza tartandó 70 holdon kívül 863⁵⁵³/₁₆₀₀ holdat tevő kincstári birtoknak az 1896. évi október hó 1-től kezdve kettő, vagy esetleg hat évre leendő bérbeadása iránt az

Uj-pécsi kincstári ispánság hivatalos helyiségében az 1896. évi augusztus hó 11-én délelőtt 9 órakor

felsőbb jóváhagyás fentartásával írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, év- és holdankénti 15 frt 22 kr. kikiáltási ár mellett, melyre haszonbérelni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott, lepecsételt és kellő czimzésű írásbeli zárt ajánlatok a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátva a szóbeli verseny megkezdéseig az árverés megtartásával megbízott Uj-pécsi kincst. ispánsághoz, vagy pedig az árverést megelőzőleg 3 nappal előbb az alólírott kir. államjóságigazgatósághoz adhatók be. — Ezen írásbeli ajánlatokban az 50 kros bélyegjegy a szöveg első sorával átírandó és a megajánlott év- és holdankénti haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűkkel is tisztán s érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés és kötendő szerződés feltételeit, melyeket aláírni köteles, jól ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérlői képességüket.

Oly kincstári bérlők, kik haszonbéri hátralékban vannak, vagy kincstári bérlétekből szerződészegés és haszonbérhátralék miatt kimozdítottak, továbbá oly egyének, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy akik nyerségvágyból eredő büntetést elíteltettek, az árverésben részt nem vehetnek.

Elkészt, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe venni, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

Aradon, 1896. évi július hó 7-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

1084

HIRDETÉSEK

A LEGOLCSÓBB ÁRBAN FELVÁLLALTATNAK

AZ „ARADI KÖZLÖNY”

KIADÓHIVATALÁBAN.

Az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

2895/1896. sz.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán üresedésbe jött borossebesi körjegyzői állásra pályázatot nyitok.

A megválasztandó jegyző részére következő javadalmazás van biztosítva.

Évi fizetés 350 frt.

Terményváltságban Borossebes községétől 224 frt 54 kr.

A fa illetménynek megfelelő 64 frt Fuvar átalány 20 frt.

Borossebes határában levő 2/4 kül-állományu jegyzői föld haszonélvezete.

Természetbeni lakás a hozzá tartozó kerttel.

A többi 4 község által kiszolgáltatandó 15—15 hectoliter buza, tengeri, zab és 20.5 métermázsa széna.

Végül a magán természetű munkálatokért az érdekeltektől a községi szabályrendelet korlátain belül szedhető díjak.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1883 évi I. t. c. 6-ik §-a értelmében felszerelt folyamodványait az évi augusztus hó 19-ikén d. e. 10 órakor Borossebesen megejtendő választást megelőző napig bemutassák.

Kelt Borossebesen 1896 évi június hó 13-án

A járási főszolgabíró szabadságon:

Mladin Miklós

1038

szolgabíró.

558/1896. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város közönsége részére szükséges 1000 köbméter bükkfa és 100 köbméter cserfa szállítása iránt f. é. július hó 27-én délelőtt 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: köbméterenkint 2 frt 75 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896 évi július hó 13-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

Magyar kir. államvasutak. Igazgatósága.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok az üzletszabályzat 70 §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárú raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, mihez t. című közönség ezenel meghívatik.

Állomás	Állomásunkon	Julius	Árlejtés napja
Fiume		18-án.	
Debreczen	"	"	21-én.
N.-Várad	"	"	22-én.
Arad	"	"	22-én.
Bpest	"	"	23-án.
Kassa	"	"	23-án.
Szeged	"	"	23-án.
Ujvidék	"	"	27-én.
Zágráb	"	"	27-én.
Miskolcz	"	"	28-án.
Bpest ny. p. u.	"	"	28-án.
Pozsony	"	"	29-én.
Szatmár	"	"	29-én.
Eszék	"	"	30-án.
Kolozsvár	"	"	30-án.

Az igazgatóság.